

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1·50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2·50

DE DIJOUS A DIJOUS

DESDE que les Corts estan tancadas, se pot dir que 'ls politichs del torn pacífich estan jugant á la gallina cega. Ab las Corts obertas alguna cosa's

EL TORN PACÍFICH

Així ho varen combinar
y fentho així van vivint:

trasllufia dels seus trapiochs; pero desde que ha desaparecud el dret de agafarse per la llengua, tot se'n va en intrigas laberínticas, que l diable que las entenguï.

En primer lloch, sembla que la pau y la concordia brillan per la seva ausència entre 'ls mateixos ministres, de modo qu' estan fets uns tipos tan quisquillosos, que ni per endrapar s' entenen. A cada consell que celebran si no's tiran els plats pel cap, deu ser porque tenen por de tenir que menjar ab els dits, condemnats com estan á fer de ministres, vulgas no vulgas, fins després de realisada la boda de la príncipessa, y potser durant molt temps més enllà.

En Linares vol ser de totes passadas amo y señor del seu departament, nombrant pels càrrecs de guerra á qui millor li sembla, sense necessitat de donar comptes als seus companys de tiberi. Tal com avants va nombrar á n'en Weyler capitá general de Madrid, lo qual va ocasionar la cayguda de n'Silvela, ha nombrat ara á n'en Borrero capitá general de Aragó, y á alguns altres companys de glòries y fatigas per altres càrrecs més ó menos importants. Quan els ministres se n' han enterat ja tot estava fet.

L' Azcárraga, davant de aquests rasgos de voluntariosa independència's dona á tots els diables; pero en Linares se manté ferm en la seva idea de fer y desfer per si sol y á la mida del seu gust, y D. Marcelo, condemnat á parer poder, fins que li diguin prou, no té més remey que comprimirse y encomenar-se á Déu, demanantli que ab tots aquests disgustos no li fasse perdre ni un través de dit de greix. ¡Ahont aniriam á parar, si l' general Azcárraga comensava á enflaquirse! Llavors si que podríam dir qu'Espanya havia perdut alguna cosa més que les colònies: com fora l' integrat del fetje del que fou, durant la guerra, ilustre organitzador de la derrota.

* * *

Ara bé, si aquest govern no es possible, perque ha acabat per no entendre ni ell mateix ¿quí l' ha de sustituir? ¿Y quin dia serà que li donguin l' absoluta?

Sobre aquest segon punt, no hi ha encare ningú que puga precissarho. Després de la boda, tal vegada's comensin á descobrir alguns punts de vista.

En Silvela, que may se consolará de haver comés la torpesa de baixar del candeler, traballa com un desesperat per tornars'hi á enfilar. A tal efecte busca nous auxiliars que li permetin posar algun pedàs á n' aqueixa Unió conservadora que ha quedat feta un pellin; pero fins ara no'n troba cap. El duch de Tetuán l' ha desenganyat per centéssima vegada, y ell per venjarse ha fet una frase:—El duch de Tetuán —ha dit,—per lo impenetrable el D. Tancredo de la política.

Es á dir: l' ha comparat ab aquell pastanaga, que tot vestit de blanch y ajollat sobre un tamboret, pretén hipnotizar als toros, causant l' admiració dels babaus de Madrid que avuy per avuy no parlán d' altra cosa.

Bon consol será l' de fer frases, en certs cassos apurats. D. Tancredo Tyrconel podrà dir que n' feya també la guineu quan no podentne haver trobava qu' eran verdas.

Pero per frasse la de n' Sagasta, quan ocupantse dels esforços de n'Silvela per tornar á ferse càrrec del govern, va dir, com qui no diu res:

—Ja sab ell que aixó no pot ser.

Es á dir: ell y jo estém enterats del intringulis, y aquí no's permeten murriadas.

De manera qu' en Sagasta, perque no torni á pujar en Silvela, allargant el dejuni dels seus soldats, apoya al Azcárraga; y en Gamazo, perque no pugi en Sagasta's mostra inclinat á apoyarlo també. Y en Romero Robledo té idènticas disposicions per evitar la rehabilitació del seu etern rival y tocayo.

Bé podem dir, donchs, ab la comèdia: *Entre bobos anda el juego.*

* * *

Tal es l' aspecte que ofereix la política espanyola

al comensarse l' any tercer de la promesa regeneracionista.

Lo més trist es que davant de aquesta batussa de eches de femer, el país permaneix més ensopit que mai.

PEP BULLANGA.

UN ALTRE VENSUT

A caygut el Colegi Tarrasense segunt el mateix camí que casi tots els col·legis de Catalunya, dels quals els que no plegan van á parar á mans de las corporacions religiosas, monopolizadoras de l' ensenyansa de la joventut.

Poch avants de la Revolució de Setembre, en plena era reaccionaria, vá ser alsat ab lo concurs entusiasta de un núcleo d' elements liberals, y en contraposició als escolapis que ls conservadors, els madurs y ls neos establien en l' antich convent de Sant Francesch, avuy hospital y casa de caritat de aquella simpàtica població. Al triomfar el moviment revolucionari de Setembre, 'ls escolapis alsaren el domicili per ser incompatibles ab l' esperit democràtic de Tarrasa, y l' Colegi, dirigit primer per un capellà, l' doctor Cabanes y mes tard y fins avuy per l' eminent botànic Doctor Cadaval, quedá amo del camp adquirint una gran importància.

Mes de res li ha servit la seva honrosa historia, ni l' haver transitit ab certas corrents, contant sempre en el número dels seus professors titulars á alguns sacerdots: de res tampoch el títol de *Real col·legio*, que li sigué adjudicat anys enrera, en premi á sos grans mereixements.

Aquí no hi ha mes *realitat* que la 's veu y's palpa: no hi ha mes *realitat* que la taca negra de las congregacions religiosas que tot ho va invadint. Els escolapis que hagueren de marxar de Tarrasa al sobrevenir la Revolució de Setembre, tornan á Tarrassa á comensos del sige xx, instalantse en aquell magnific edifici alsat ab els diners dels liberals, y del qual fins ara 'ls accionistas no n' havian tret cap profit material encare que si grans beneficis morals, que redundaven en pró de l' ensenyansa y de la cultura y l' bon nom de la ciutat.

Els fills de Sant Josep de Calasanz, aquell pobre varó que consagrà la seva vida únicament á l' ensenyansa gratuita dels pobres, son avuy richs y poderosos, y disposan de capitals immensos, y d' edificis de gran preu. Aixis han pogut adquirir el Colegi Tarrasense, per una suma respectable, encare que no arriba de bon tres al valor de la construcció. Al efecte s' han aprofitat dels creixents apurons que ha anat passant el Colegi, per efecte de la preponderancia de les ordres religiosas dedicadas á l' explotació de l' ensenyansa. Basta saber que l' Colegi tarrasense qu' en sos bons temps havia contat ab un doscents alumnes interns, apenas si logrà reunirte una trentena en lo curs actual. Y no per deficiencia del digne professorat, y no tampoch perque haguessin decaygut els resultats de l' ensenyansa, posats sempre en evidència, de una manera brillant, en els exàmens públics... Res d' aixó. La decadència del Colegi era deguda á la deria insensata dels pares de família de posició acomodada, que de molt temps ensé l' han donada en confiar l' instrucció y educació dels seus fills, á las corporacions religiosas, á la gent negra que 's uesteix pel cap.

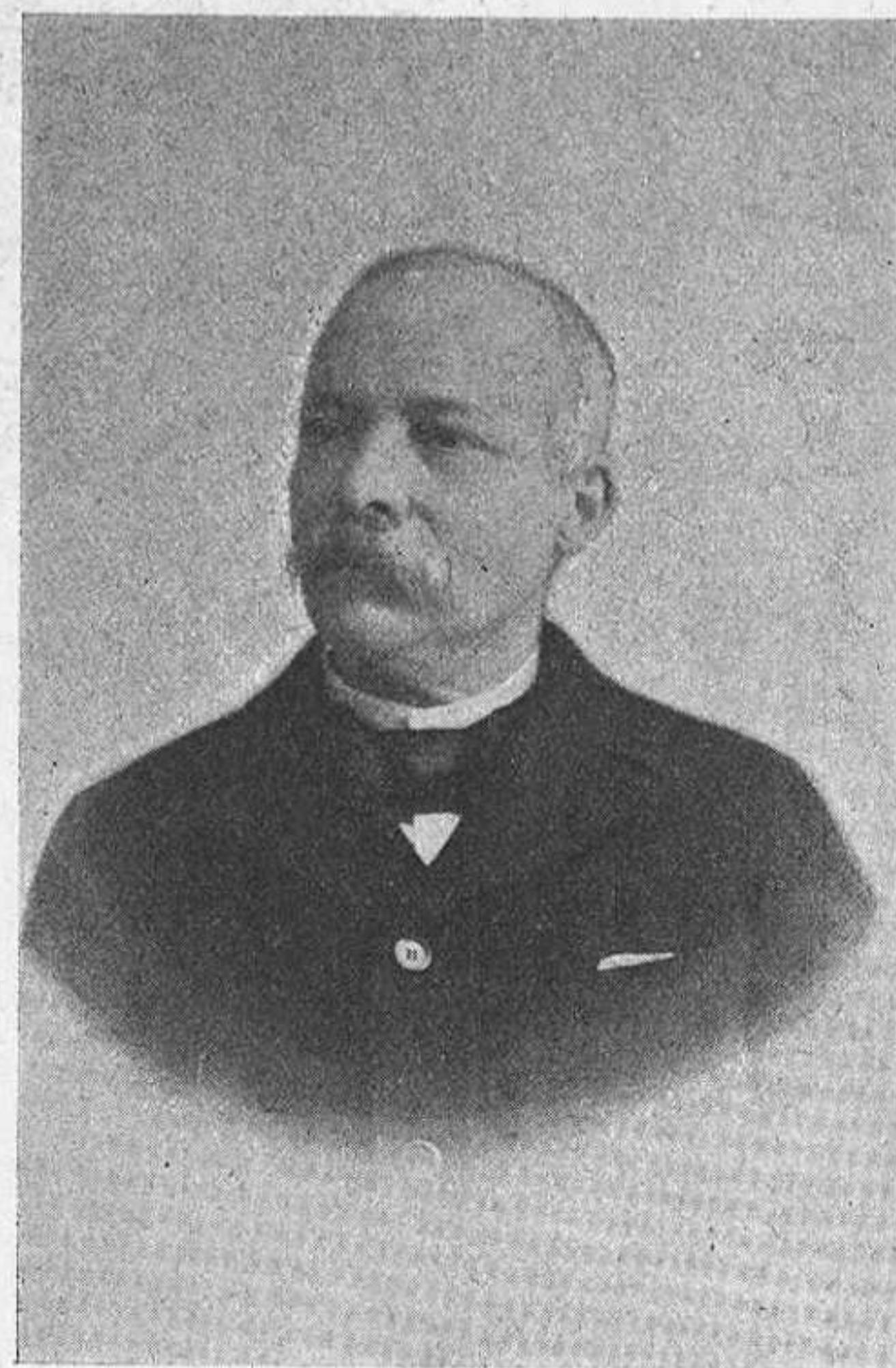
El Colegi sucumbeix y capitula, no per falta de valor, ni de mérits, sino sitiat per fam, després de una resistència inútil tan llonga com desesperada. Gran contratemps per la liberal y democràtica ciutat de Tarrasa, la qual contará desde avuy ab un nou foc de reacció. L' Escola de Arts y Oficis instalada en el mateix Colegi, perderà tot el seu caràcter, dat cas que 's nous possehedors del Colegi s' empênyen en conservarla... perque bonas Arts y bons Oficis son els que poden ensenyantar als elements industrials, els fills de Sant Josep de Calasanz.

P. DEL O.

EL TORN PACÍFICH

Van ferho al sige xix
y ho van fent al sige xx.

PAU ALSINA

El nom de 'n Pau Alsina va unit intimament al recor de l' època que segui immediatament al triomf de la Revolució de Setembre. Barcelona, esclatant de joia, s' adherí ab entusiasme á la causa republicana. Totas las classes socials, pero molt especialment les traballadoras, comprenegueren que la soluciò lògica y natural del fet revolucionari era la instauració de la República.

Entre 's obrers sobressortiren alguns ciutadans, que per sas condicions especials tenien dintre de la classe verdadera influencia: un d' ells era 'l teixidor Alsina.

En Pauhet Alsina, com aixis se l'anomenà sempre, no 's distingia per sas brillants condicions externas: no era orador, ni era intrigant; no bullia, com tants altres, sedent de ambició, anant en busca de una posició política. Era més aviat un austèr. Preponderava en son caràcter l' element reflexiu. Ferm y constant en la professió de sas conviccions, la seva vida podia citarse com un verdader modelo de serietat y d' honradès.

Aixis, al confeccionar la candidatura de diputats pera las Corts Constituyentes del any 69, invitadas las agrupacions obreras á designar un candidat que las representés, esculliren unaniment á n' en Pau Alsina. Agregat aquest nom als de 'n Pi y Margall, Estanislao Figueras, Santiago Soler y Plà, Joan Tuita y Gonzalo Serraclarà, obtingué una votació nutridissima, reveladora, en aquella època en que 'l sufragi universal se practicava ab tota llealtat, dels verdaders sentiments politichs de la capital de Catalunya.

En Pau Alsina anà á Madrid, captantse las simpatias de amichs y adversaris. Fou ell el primer obrer que lograva assure's en els bancs rojos del Parlament, y s' hi asseya sense orgull, sense vanitat de cap mena, atent tan sols al estricte cumpliment de sos debers politichs. Y com siga que 'ls representants del poble en lo Parlament no disfrutan en nostre país de dieta de cap mena, ab lo qual las personas que no contan per viure més que ab son traball, estan virtualment excluidas de desempenyar el càrrec, els electors de 'n Pau Alsina's cotisaren una petita subvenció que li era enviada mensualment pera que pogués atendre á las seves necessitats.

Vivia en Pauhet en una modestíssima dispesa, y aquella atmòsfera madrilena que tot ho envenenava, no pogué res ab el seu caràcter enter y resistir á las tentacions y als afalachs. Ningú l pogué tòrce may, ningú pogué alterar la modesta senzillés de las seves costums y dels seus hàbits.

En l' Assamblea feu us de la paraula en dos ó tres ocasions distintas, sent un fidel intérprete de las aspiracions de las classes traballadoras.

Constituïda ja la nació, en las primeras Corts ordinaries del reynat de D. Amadeo de Saboya, en Pauhet Alsina fou elegit senador, desplegant en l' exercici del càrrec las mateixas qualitats de que havia donat exemple com á diputat en l' Assamblea Constituent.

Després ja volgué serho més.

El molestava 'l petit sacrifici que pel seu sostenniment havian de imposarre alguns de sos companys y corregionalistes, y jo fins crech que sentia l' anyoranza del teler.

Perque hasta sent diputat y senador, en els períodes de vacacions parlamentaries, en Pauhet Alsina, de regrés á Barcelona, tornava á la feyna, fentse un honor de consagrarse al exercici del traball.

Teixidor era, havent traballat alternativament á ca'n Sert y á ca'n Barrau, y á la fàbrica tornava, sense més aspiracions que guanyarre honradament la subsistencia.

Las horas que dedicava á la política, com á membre de la Junta del Circul y del Comité republicà, se las treya del dormir. May ningú més zelós qu' ell en el cumpliment de sos debers politichs. Sos companys de corporació tenian en molta estima las seves opiniones y 'ls seus concells, elaborats tal volta, durant el traball, al sotraqueig del teler que conduïa. Mentre ab els brassos donava impuls á la llençadora, son cap pensava en la cosa pública, en las necessi-

tats y conveniencias de la comunió política que tenia la sort de contarle entre sos cooperadors més decidits y més constants.

Teixint, com sempre, 'l trobá el triomfo de la República del 73, y teixint el deixá la cayguda de un régimen, que si ell hagués volgut, hauria premiat llargament sos mèrits y serveys. A la política desinteressada consagrà més que may sas vellitas, durant aquells días tormentosos, que tingué á son càrrec la presidència del Círcul republicà del carrer Nou de la Rambla.

Més tard, quan en Castellar tractà de organizar el partit á Barcelona, baix la base de las gerarquías, conferí á n' en Pauhet Alsina la presidència del Comité. Donava goig veure á aquell obrer, que l' dia següent havia de llevarse á punta de dia, president ab l' autoritat emanada de l' honradès y l' austerior, casi cada nit, á tots els republicans barcelonins que havian desempenyat càrrec, desde ministres y directors generals á regidors.

Després, y per espay de molts anys, visqué retrat de una política estéril y ab punts y ribets de corrompuda. En Pauhet Alsina no podia avenirse á mistificacions y componenades que li repugnavan, com repugnan á tot republicà de sinceres conviccions, y s' mantingué apartat de la comedià política.

Una xeixanta anys tenia quan ja li sigué impossible traballar per deficiencias de la vista. No li quedava més porvenir que un assilo benèfic. Trist premi á tota una vida exemplar de honradès y de abnegació! Llavors fou quan dos de sos corregionalistes que formavan part de la corporació municipal, l' obligaren á acceptar un modest empleo. L' arcalde Sr. Porcar y Tió, tractantse de qui havia desempenyat càrrecs públics de tanta importancia, volia donarn'hi un de pingüíments dotat; mes en Pauhet Alsina's negà á acceptarlo de tals condicions, contentantse ab el de *conserje* del Museo de la Historia.

May olvidaré las sevas paraules: —Com un senzill obrer he viscut fins ara, y com un obrer modest de sitjar continuat vivint.

En aquestas condicions ha vingut á sorprendre'l la mort. En Pau Alsina se'n emporta al sepulcre tota una gran tradició de honor y de dignitat. Era 'l prototip del obrer català, plé de abnegació, coronat ab l' aureola de las virtuts cívicas.

Y no obstant, en el seu enterró, efectuat diumenge al matí, hi assistiren numerosos corregionalistes del difunt... en canvi, hi faltaren las masses obreras, avuy desviadas, per sa desgracia, de la vida pública... las masses obreras, que sempre y en tot temps, quan vulguin fer gala de l' honradès, la dignitat, el civisme, l' abnegació y l' desinterès, haurán, de dir plenes d' orgull:

—En Pau Alsina era un dels nostres.

P. K.

¡QUÉESTO E UN IDILIO!

HONT son aquests desbaratats que diuen que al mon ja no hi ha bons sentiments ni idees generosas?

Vinguin aquí; vinguin, y llegeixin el tendre y encisador avis que ha publicat la direcció de las Escoles Salesianas, ins-

taladas á Sarrià.

Diu'aixis, poch mes ó menos:

«Al inaugurar el temple de María Auxiliadora, el próximo Mayo, desearíamós...»

¿Qué hi va que no ho endavinan lo que 'ls salesians desearian al inaugurar el seu temple?

—Donar un gran dinar als pobres?...

—Recullir un centenar de criaturas desamparadas...

—Socorre espléndidament á tots els necessitats del barri?...

No, senyors; el desitj dels venerables *padres* es molt mes grandios y trascendental.

«...desearíamós (prepàrinse á quedarse estupefactes) desearíamós colocar sobre las sienes de la imàgen una corona guarneida de piedras preciosas.»

L' aspiració, com veulen, no pot ser mes delicada y digna de aplauso.

Pero encare ho es mes la forma en que pretenen realisarla. Vajin llegint:

«Se suplica á las personas amantes de María que sus diamantes ó brillantes hagan la caridad de destinar alguno para embellecer dicha corona...»

En termes concrets: que 'ls senyors salesians volen adornar l' imatge ab un grapat de brillants, y tener la finesa de dirigirse al públich per veure si aquest els els regala.

Quànta bondat y quánta galantería!

Els laboriosos salesians, modestos y senzills com sempre, han comprés que María Auxiliadora necesita una corona, precisament de brillants.

Perque—lo qu' ells deurán haverse dit:—Si's presenta sense brillants ¿qué pensaria 'l mon de María Auxiliadora?

Podian molt bé haverlos pagat ells, ja que d' ells ha sortit l' idea; pero—haurán continuat pensant:—per qué hem de monopolizar aquest honor, havent-hi tantas y tantas personas que quan sapiguessin que no 'ls hem avisadas s' enfadarían y 'ns tirarien en cara el nostre exclusivisme?

D' aquí ha vingut la publicació del anunci que 'ls lectors acaben de llegir y que sens dupte causará en las filas dels nostres filàntrops l' efecte que 'ls salesians se proposan.

Jo ja sé de moltes personas qu' en lloch de socorre als numerosos traballadors sense feyna que pululan per aquí, tractan de comprar cada una un pairell de brillants pera regalarlos á María Auxiliadora.

Convé que la corona brilli molt, qu' enlluerni; que 's veji que 'ls salesians tenen bonas coneixences, capassas, en un moment dat, de sembrar d' estrelles el front d' una imatge.

¡Quin espectacle l' dia de la inauguració del temple y de la joya!

Las pedras preciosas ab tanta senzillés arreplega-

das pels humils *padres*, espurnearán, feridas per la llum dels centenars de ciris que omplirán la nau, mentrells ells, els *padres*, pensaran que si la vinya del pagés cau y desapareix devorada per la filoxera, la vinya del Senyor verdeja mes que may y dona fruix cada dia mes bonicis y sabrosos.

Y si algun miserable sense pá, sense alberch y sense esperança'm diu que 'l mon no pot anar y que la caritat es una comèdia, l' accompanyaré al nou temple y mostrantli la regia corona li diré:

—Mira, mira si n' hi ha de caritat encare. ¿Qui si no ella ha portat aquí aquests brillants?

MATÍAS BONAFÉ

IREGENERACIÓ!

Que si té las banyas curtas,
que si té las banyas llargs,
que si 'l pase ab la mà esquerda
no l' ha fet ab molta gracia,
que durant el primer tercio
l' han xiulat moltes vegadas,
que no sab lo que son *quites*
ni *querbar* tal com se mana,
que si ha dat un *golletazo*
en lloc de bona *estocada*.

Aquestas son las conversas
dels patriots d' Espanya.

UN MILLONARI POBRE

historia es edificant.

L' hereu de la reyna Victoria, molt aficionat á la vida alegre devia mitj milioi de lliures esterlinas, á son cunyat Frederich pare del actual emperador de Alemania, y 'l cunyat que devia necessitarlas, las hi reclamá dejar al trono germànic; y com el de Gales no les tenia, y no podía demanarlas á la seva mama, que á la quinta estava ja cansada de afliuir la mosca, acudí al sindicat de que formavan part en Cecil Rhodes, en Chamberlain, el doctor Jamesson y altres punts del mateix calibre, y aquest sindicat el tragé de apuros.

¿A quin preu? Al preu de la protecció incondicional del príncep en tots els negocis que s' emprengueen, á la sombra de la política. Un dels quals es la conquesta de las Repùblicas sud-africanas, ab las seves corresponents minas d' or y diamants.

L' historia ha recorregut aquests dies els principals diaris d' Europa.

Afortunadament, els boers son una mica durs de pelar, y lo qu' es fins ara las trampas del deutor del sindicat de 'Cecil Rhodes y demés companys de piratería, las van saldant no ab or, sino ab el plom dels seus fussells.

Traduixeo de un periódich local el següent telegrama:

«Se diu que la vigilia del Sant del Rey, la Reyna regent va cumplir ab els preceptes de la Iglesia, comensant per confessar.

»Com es sabut continúa de confessor de la Reyna l' tristement célebre pare Montanya.»

Y ara perdonin que m' abstingui de tot comentari, ja que aixis com hi ha peixos que s' portan l' oli, hi ha notícies que semblan molt planas y ellas mateixas se portan la montanya.

S' indigna 'l Brusi de que 'n Waldeck Rousseau, digne president del govern francés haja pronunciat un discurs, en apoyo de la nova lley de associacions, que amenassa la existència de las congregacions religiosas no autorisadas.

Lo que mes li dol al Brusi es que l' expert polítich republicà haja posat de relleu l' antagonisme qu' existeix entre 'l clero secular y 'l regular, entre 'l que 's consagra als serveys propis de la religió, y

'l que viu en forma comunista, fent servir la religió de xávega pera agafar peix, en el mar revolti de aquesta societat estúpida, en la qual hi abundan tant els llusos y 'ls llobarros.

Pero 'l Brusi hauria de considerar que aquest antagonisme existeix á Fransa y en tots els països ahont las congregacions monàstiques extenen las seves arrels. No ha tingut en Waldeck Rousseau cap necessitat de inventar-se'l.

Lo mes bonich, quan s' efectuhi la expulsió dels enclaustrats, serà que al clero francés li semblarà que li treguin un gran pes de sobre. Y si no pica de mans, no serà per falta de ganas sino per un resto de pudor.

Y lo mateix, exactament, succehirà á Espanya, quan arribi l' hora de fer un bon dissapte.

Fins ara Inglaterra porta perduts uns 50 mil homes en la guerra del Transvaal. Y en Kitchener, que 's troba invadida las colonias del Cap, ja no sab per quin cantó girarse, y no fa mes que demanar nous contingents de tropas al govern de la metrópoli.

Pero aquest ja no sab d' hont tréure'l puig la recluta voluntaria no dona cap resultat, per mes or que s' ofereixi.

Entre tant y com si las balas boers no bastassin, s' han presentat en l' exèrcit anglès en campanya algunos cassos de peste bubònica.

No sembla sino que la reyna Victoria cridi desde l' altre mon:

—Fills meus, aneu venint, que aquí 'us espero.

Segons els comptes de la Tabacalera, aquesta societat monopòlística de una industria que hauria de ser lliure, compra tabaco al extranger per valor de 32.206.626 pessetes.

Y en tant els agricultors espanyols tenen prohibit el cultiu de una planta, que en el nostre país se do na molt bé, contemplant desesperats com una xifra tan quantiosa emigra cada any de casa nostra.

Pero ja se sab: els governs espanyols exerceixen el patriotisme de aquesta manera: baldant á tributs als productors, y lligantlos de mans perque ni més pugan guanyarre la trista vida.

¿Qué ha de durar molt aquest joch?

—Tot lo que duri la paciencia dels espanyols!

Ha publicat en García Alix una circular mansa y timida per evitar qu' en els establiments d' enseñanza serveixi de llibre de text una doctrina que té tan poc de cristiana, per més que cristiana s' apelli, que únicament s' encamina á sembrar l' odi y la discordia entre 'ls espanyols, desde l' moment que califica l' liberalisme de pecat y poch menos que de criminals als que sustentan las ideas liberals.

En García Alix, en lloc de dictar una prohibició terminant contra 'ls insensats qu' inculen aquestas malévolas doctrinas á la joventut escolar, ha donat á llum una circular, prohibint, en termes generals, l' ensenyansa de doctrinas contràries a la Constitució del Estat.

Y aixó, ab ser tan poca cosa, ha tret de test á no poches bis

teressats d' efectuar l'acte, dirigintse la comitiva al registre ab acompañament d' orquestra; però l' Arcalde, metje y cacich de aquesta liberal vila, va denegar lo permís, alegant per tota rabó que no li donava la gana. Per la seva part l' home negre va amenassar á la llevadora que si s' atrevia á figurar en la manifestació li resultaria mal.—A tal extrem hem arribat en una vila com aquesta, que s' distingeix sempre per sus ideas liberals, y per l' energia heroica ab que sapigué defensarlas contra l' absolutisme. ¡Lo que va de ahir á avui.

MOLLERUSA, 23 janer

Fá prop de set mesos qu' en la fàbrica de cartró de la Companyia anònima *La Forestal de Urgell* se fundà una cooperativa, destinada á suministrar única y exclusivament als obrers de la mateixa els queviures mes principals. Donchs bé, durant tot aquest temps els botiguers del poble (salvo honorables excepcions) no han parat un moment de maquinar en contra de dita societat, posant en pràctica certes medis que desdibuixen de tota persona ben educada y respectuosa de la llibertat individual. De las mordidas y rebufo que s' han dat á certes obrers per haver tingut de anar á comprar en elles algunes coses de las que en la Cooperativa no n' hi ha encare, ha resultat qu' en lloc de ferlos desistir de acudir á la societat encare han encés mes y mes son amor envers ella.—Aixó de sortirlos el tiro per la culata, no es nou. Si menos tiráns haguessin sigut ab els obrers, tractantlos com á personas y no com á bestias, y explotantlos iniquament en tots el articles, potser no 'ls hauríen obligat á obrar de la manera que han obrat.

SAMPEDÓ, 20 janer

Tres anys fá que l' escrivan de la parroquia va fer portar pel frigueres de la vila l' arena y graba necessària per l' empredat artificial de la iglesia, dijent que l' qui no pogués ferho en días de feyna hi empleés un parell d' horas al diumenge, que per tan poca cosa no pecaría, y prometent en canvi fer daurar l' altar del seu patró Sant Antoni. Va lograr lo que volia, y Sant Antoni s' ha quedat ab l' altar de la mateixa manera. Ara fá una suscripció pel valent sereno que s' va batre ab els lladres que volien robar l' iglesia. ¿No hauria de ser ell qui, en tot cas, el recompensaria pel servei que va prestarli? Aixó que, donchs, acudir á la butxaca dels altres?

Es objecte de disgust entre 'ls veïnhs que l' instrucció estiga confiada á gent de la baba: á cada punt ab una excusa ó altre 's fa festa, y sens dupte porque ningú puga enterarse de l' estat d' instrucció dels alumnes no fan els exàmens els días de feyna, quan els pares son al treball.

GARRIGUILLA, 15 janer.

Ab motiu del projectat casament civil entre l' jovent Père Biusá y la simpàtica noya Marfa Carbonell, l' ensortat del poble no deixaria per moure. Difas atràs se valia de un tal Cullaretas, qui després de haver fet durant molts anys de sangonera del poble, exerceix avuy de agent mistic: en Cullaretas els oferia pagar tots els gastos del casament si en lloc de civil el feyan catòlic. L' ènergica resposta del jove Biusá deixà al tal Cullaretas ab pam de nas. Ara es un altre tip, conegut per Quim Gifré, qui ha anat á trobar al pare de la noya, fentli grans proposicions si no li permet que s' casi civilment. Pero l' pare li ha respondut qu' eran verdades.

TORRES DE SEGRE, 20 janer.

Temps enrera va ser enviada al Bisbe de Lleida una sollicitud suscrita per mes de seixanta firmas, suplicant que 'ns lliurem dels bons exemples qu' està donant l' ensortat y del qual tot el poble n' està ja tip fins al cap de demunt. Seria convenient que 'l bisbe s' informés degudament y posés en clar si es de bon veure que un home de totana visqui ab una dona casada, á la qual ja va tenir de soltera y que avuy està separada del marit per motius qu' ells se sabrà: y si es de bon veure també, que mes de una vegada se l' haja vist correntí al darrera garrot en mà, per lograr la satisfacció de no se quins desitjos culinaris... porque qu' ella fugí y ell li corri al detras, no pot ser cosa de menjar. Vegí l' Sr. bisbe si ab això n' hi ha prou per pendre una resolució definitiva, que lliuri al poble de Torres de Segre de ser espectador de aquesta classe de sainetes.

TRAGEDIA O COMÉDIA?

N mitj del universal coro de lamentacions y suspirs ab que ha sigut rebuda la notícia de la mort de la reina Victoria, m' permeto la llibertat de ser una nota discordant, y m' poso á riure.

No es que m' rigui del cadàvre ni del dolor de la familia—molt natural y molt respectable. M' rich de la desesperació del poble anglès y de la graciós y casi ridícula unanimitat ab que totes las nacions y tota la premsa s' han apressurat á secundarlo.

Ha mort una reyna. ¡Y béis! ¿Qué havia fet aquesta senyora?

Per més que busco y rebusco en els fulls de la seva llarga histori no hi sé trobar el menor rastre d' un acte heroic, d' un impuls generós, d' una acció d' aquelles que fan exclamar al observador més refractari al entusiasme:—Aixó es una reyna! Aixó es elevarse als ulls del poble!

—Oh!—diu un periódich, agitant desaforadament l' incenser:—al comensar el seu reynat la nació inglesa s' componia de quatre gats, y al baixar á la tomba deixa un imperi de trecents milions d' ànimacs.

«Els havia produït ella aquests trecents milions de ciutadans? No: 'ls havia adquirit per medi de la forsa bruta, entregantse á la cassa d' homes, com els cassadors se dedican á la de cunills. Els havia reunit valentse del engany, de la violència, de la superioritat intelectual, dels arguments que brillan en la punta d' una bayoneta ó surten de la boca d' un canó.

Aneu á la Índia, y us dirán la sanch que la bona dosa reyna Victoria ha fet llençar.

Aneu á la Xina y us contarán las infamias que la bandera anglesa ha encubiert governant ella.

Aneu al Egipte y us explicaran lo que la difunta senyora 'ls ha fet sufrir.

Aneu al Transvaal y al anomenar á la reyna els veuréu petar de dents y taparse 'ls ulls ab horror.

Manifestacions descaradas d' adulació servil n' he vist moltes, pero com la que 'ns han ofert aquests dials els admiradors de donya Victoria, cap.

«La reyna—diu un diari—era un modelo. ¿Módelo de qué? ¿D' impossibilitat? ¿D' indiferència davant de les desgraciacs agenes?

«El dolor que ocasiona la seva mort—diu un altre—no té semblant en la historia humana.» Si 's refereix á la casa ensajada explosió d' alabansas ab que la premsa 'ls ha obsequiada, potser no.

«La reyna—exclama un altre periódich—era la millor entre totes las donas.» ¿Millor que la mare, que la filla, que la germana del ploràmicas qu' escriu semblant disbarat? ¡Bon favor las hi está fent!

Tota la política d' Inglaterra durant el reynat de

La caricatura al extranger

VALDECK-ROUSSEAU.—¡Ira de Deu! No hauria dit mai que sigués tan difícil obrir una mà morta; pero, costi lo que costi, l' obriré.

(Del *Floch* de Viena.)

ENSARRONADAS PARLAMENTARIADES.—*El Parlament francès al Papa.*—Prengui assiento, si es servit.

(De *Le Charivari*.)

colocació, pero avans de fer els últims passos vull que 't fassis ben capás de lo qu' es la tal colocació pera veure si 't convé.

Digni.

—Al veí poble de Palaubrut, que no dista d' aquí més que cinch horas, hi té una torre hermosissima una família coneiguda meva que hi passa dos mesos cada istiu.

—Y què?

—Que la teva feyna consisteix en viure en aquesta torra tot l' any pera guardarla durant els deu mesos, y fer de criat als senyors la temporada que s' hi estiguin.

—M' està bé.

—Dech advertirte que no vagis á creure't qu' alló es Xauxa. No cobrarás més que deu duros mensuals, menjat, begut, vestit y rentat.

Els ulls de Blay llampurnejaren d' alegria y diqué, no dissimulant la seva satisfacció:

—Ja n' hi ha prou, senyor; ja n' hi ha prou!

—T' aviso, continuà el rectò: la vida no serà esplèndida com potser somia la teva gana. Al dematí al llevar-te, entre nou y deu, un vas de let; á las onze un plat de monjetas fregidas y un parell de costellas, y res més en tot el dematí.

En Blay s' llepa els bigotis.

—Per dinar poca cosa; l' escudella, carn d' olla, un parell d' entrants y prou. Això sí, si vols quatre peras, formatge ó alguna altra tonteria per postres podràs menjártela y en quant al vi, com que va á dojo el de la cultilla, no hauràs de plànyel.

A n' en Blay li cau una baba.

—Si per allà á las cinch sents debilitat, et fas una tornada ab mantega y et beus un gotet del ranci. No vagis á creure que també hagi de berenar. Del dinà al sopà, com correspon á la vida miserable de montanya.

—No, senyó, no; no m' fa ré, diu en Blay esprantant els ulls d' alegria.

—El sopà serà lleuger, segueix mossén Roch. Un plat de sopas, l' ensiam ab un parell de tallis de llagonissa, secas y algun tall. Y para de contá, que no ha de ser un sopar de bisbe. Això sí; quan vulguis un parell d' ous, al galliner; quan vulguis una talladeta de pernil, al rebost. Hi ha de tot y de tot pots pendre sense abusar. ¿Qué fumas?

—Fumaría.

—Fumarás, pro poc, perque no es convenient fomentar viciis. El dematí un puret; un' altre després de dinar, el d' avans d' anà al llit, y ilesos, fill; si vols fumar més hauràs de gratart la butxaca. ¡Ah! en quant á picadura, fuma á tot hora la que vulguis, qu' allà no l' acabaràs.

En Blay no s' pot contenir y abrassa al mossén.

—No es cap rectoria, li diu aquest somrient; pero, fill, sempre estarás un xièt millor que no estás ara.

—Cóm, senyor rector; si may en mos somnis d' afamat, havia jo somiat ni la quarta part d' una vida tan bona. Acepto y conti ab mon etern reconeixement.

**

L' endemá en Blay se presenta á la rectoria.

—Deu lo guart. ¿Qué ja puch marxar cap á Palau-brut?

—¿A fer qué?

—A la colocació que ahir em va dir vosté. Miri, ja m' hi vengut el vetlladó, la cadira y las pocas eynas, y estich á punt.

—¡Ah! dimoni!—diu el rectò, dantse un cop al front y recordant la seva broma.

—¿Qué faig?

—Ves, noy, ves.

—Y la direcció?

—Preguntá a qualsevol per la torre de... de... del senyor Batista; tothom te'n dará rahó.

—Dónquiu una targeta de vosté ab quatre ratllas pera presentarme.

—Vritat, noy, no hi atinaba—diu mossén Roch, escripturant á l' esquena d' una targeta. Mira, t' hi poso: *El dador es persona de toda mi confianza. Te dirá el objeto de su visita y complácele. Tuyo... etc.* ¿T' està bé?

—Molt bé, senyor rector. Passiho bé y tantas gràcias.

—Adeu, minyó. Bona sort.

Y acompañant al Blay fins á la porta, diu, mirantlo marxar tant content:—Y què li dich quant torni? Em sembla que hi portat la broma una mica massa enllà.

**

Al cap de tres dies y quan ja no pensava mossén Roch ab el pobre Blay, reb el rectò de Vilatova dos cartas. Deyá l' una:

«Sr. rector:

A Palaubrut ningú va sapiguerme donar rahó de la torre del Sr. Batista. Preguntant, preguntant y ensenyant la targeta de vosté, vaig trobar á un bon home que m' va dir que qui 'm podrà dir alguna cosa d' allò era la Sra. Munda y la seva filla, majordonas de vosté, que de retorn dels banys d' Aiguafluxa s' havían detingut á passar un parell de dies á ca la germana de la Munda. Vaig anarhi, y gracies á la targeta de vosté, varen darm-me una acullida de la que 'n guardare un recorrt agradabilissim mentre visqui, y sobre tot á qui no olvidaré fàcilment es á la preciosa Tuyetas. Vaya, bunnes.—Blay.

Aquest final estrany va sobressallir á mossén Roch.

L' altra carta deya:

«Estimat Roch: Som á Palaubrut á casa ma germana procedents dels banys. Ans d' ahir va presentar-se un jove ab una targeta teva, y atenent á las indicacions que m' feyan varem dari la acullida, y ahir després de donarli els cincuenta duros qu' ell ens va dir necessitava pels negocis que tu sabias, va marxar despidintse molt afectuosamente. A la Tuyetas se li va fer tan simpàtic que desde ahir no fa més que plorar. T' anyora la teva: Munda.»

Mossén Roch va caure sobre 'l silló, exclamant entre renech y renech:

—¡Ah, pillo! M' has ben...!

Efectivament, aquesta vegada la broma l' hi havia sortit

un poquito desigual.

JEPH DE JESPUS

DUGAS CARTAS

Suant, tremolanti 'l pols
y fentlo ab tan poca trassa
que donde pone la pluma
el delgado papel rasga,

el gran Azcarraga escriu

aquesta carta al Sant Pare:

«Venerable presoner:
Fa ja un remat de setmanas
que vareig tenir l' honor
de remetreus un mensatge,
y ab tot el dolor de l' ànima,
us venia á demanar
que, en gracia al estat d' Espanya,
que no sab ja hont girá 'ls ulls
de perduta y entrampada,
tinguissiu la dignitat
de feros una rebaixa
del clero gros y petit
en las succulentes pagas.

«Si no anessim curts de rals,
(us deya en aquella carta)
yo 'm guardaria pe bro
de feros semblant demanda,
que puig des temps antich sabéu
que aquí, tractantse del Papa,
y més no havent de sortir
de nos draps propias butxacas,
els governants may mirén
si 'ls comptes pujan ó baixan
ni si 'n cobréu vintíssim
y van quedá en vintiquatre.»

Aixó us deya, y com que veig
que 'ls dies passan y passan,
sense rebre una resposta
á petició tan sensata,
quan molts matins no tenim
diners ni per anà á plassa
y els capellans van cobrant
com en el temps d' abundància,
sisquera perque 'l país
no 's cregui qu' estém risfantsel,
cvoldríau ferme 'l favor
de contestar quatre ratllas
dihentme què penseu fer
sobre aixó de la rebaixa?

Sigu poca sigu molta,
sigu grassa sigu magre,
cregúeu que tot lo que feu
ho acceptará á mans besadas

U' es un home molt trempat, per
distreures del ensopiment en
que viu s' entreté fent bromas, á
voltas uns xich pes

L' ARBRE NOU

Al jardí de casa teníam un arbre de robusta soca, de fullans espès, enriquit de sava per la mare terra y de flors y fruyta pel sol y pel vent.

Quan mes hermosa era, per olvit del pare va quedà una anyada sens espurgar gens y com no l'cuidavam varen fer d' ell presa orugas, formigas y banyarriquers.

La pugó cubria son hermos brancatje, las fullas prengueren un color groguenç y sa poca fruya lleitia y mal nudrida tan sols la tastavan els euchs y els auells.

Quan van adonarse del estat del arbre comprenent el pare que no hi fora a temps, d' evitar sa pèrdua, per salvar la mena de la part mes sana va arrencá un esqueix.

El plantà ab cuidado en terra ben bona y fins avivarlo a dintre d' un test y al temps, quan va veure sa bona brotada, tenint plançó nova, pegà foch al vell.

Com que ja la soca no tenia sava y tot ell estava corcat, mort y sech las flamas hi feren desseguida presa y a les pocas horas no quedava res.

Aquella foguera deixà sanejada la terra honf restavan las fondas arrels, destruïnt formigas, pugós, papoerellas, aranyas, orugas y banyarriquers.

En el mateix sitú qu' ocupat havia l' arbre que algú dia fou bell ornament del jardí de casa, va plantarhi el pare l' esqueix que 'n guardava l' hermos lluch novell.

Y avuy altra volta tenim un bell arbre de robusta soca, de fullans espès, enriquit de sava per la mare terra y de flors y fruya pel sol y pel vent.

**

Si Espanya fos l' arbre y jo fos el poble, recordant del pare l' enèrgich remey ja sé per salvarla qu' hauria de fer.

DELFI ROSELLA

LO CURSI

Ab aquest títul s' ha estrenat a Madrid una producció de 'n Jacinto Benavente, que ha sigut molt ben rebuda.

Un de sos personatges, el Marqués de Villa-Torres, diu cosas molt bonicas, que l' públic va coronar ab els seus aplausos.

Aquí va una mostra de lo que diu el Marqués de Villa-Torres:

Desenganyeuvos: els preceptes higiènichs no resan ab nosaltres els espanyols y molt menos ab els madrilenys. Y som forts burlantos de l' higiene; liberals rihentinos de la Constitució; catòlichs no fent gran cas del catolicisme, y lo qu' es més extraordinari, fins som rics donant un *mentis* a totas las lleys econòmicas del mon.»

«No hi ha nació més hipòcrita pels defectes individuials, ni més escandalosa pels defectes colectius. A Inglaterra tenen sisquera dos hipocresias. Pero aquí 'ns cansém de clamar qu' es un país perdut, y en quant se tracta de puntualizar hont es qu' existeix la perdició, tots ens llansém a taparla, y de cada agrupació s' adelanta algú a dir: «No, aquí no cal que busqui: tots som uns caballers impecables.»

«Lo cursi no es lo bòni lo dolent, lo que divideix ni lo que causa tedi. Lo cursi es... una negació. Es lo contrari de lo distingit: es dir una cosa diferent cada dia, porque en quant hi ha sis personas que pensan o fan lo mateix, ja es precis pensar y fer un' altra cosa, encara que sigan tonterías, extravagancies... fins maldats. Perque maldat es disfressar els sentiments...»

«Encara en els cambis de temps me fa mal un ballasso rebut quan era jove, per defensar, no sé ben bé si la libertat ó la monarquia. Llavoras els nobles, els verdaders nobles eran liberals; avuy els improvisats, els que tot ho deuen a la llibertat, renegan ó s' burlan d' ella.

«Els reactionaris comensaren a taxxarla de cursi y per temor a lo cursi caygueren en el parany. L' aristocracia francesa, per oposició a la República democrática exagerá la nota reaccionaria; las nostras classes directoras copriren el figurí perque venia de Paris y 'ns entregaren a la devoció *Sacré-coeur*. Una reacció sense grandesa, que ni sisquera recull la tradició espanyola. «No han observat en molts capitais de provincias, ahont existeix una magnifica catedral, que questa casi sempre està deserta, mentre lo més distingit de la població acut a una de aqueixas capelletes á la moderna, de midó y de purpurina! Donchs lo mateix hem fet nosaltres. Hem abandonat el temple grandiós ahont se concebeix a un Déu infinit; a un Déu de tots, per la capelleta de la imatge de moda, de congregació, de partit, hont s' hi entra solament ab papeleta.»

**
Bó es qu' en lo teatro s' hi senti de tant en tant la protesta enèrgica contra las hipocresias socials.

J.

Olt bé per l' ex-federal Miralles, arcalde de Sarrià, que ha desbatejat un tres del Passeig que desde aquell poble vā a Sant Gervasi, trayentli l' nom de *Passeig de la Bonanova* que portava y posantli l' de Passeig del Bisbe Morgades.

«Que li dirà la Verge de la Bona-nova quan l' ex-federal Miralles vagi al Cel?»

La reyna Victoria y tota la seva descendencia

No'n morirán gayres al Transvaal de aquesta familia tan numerosa.

Molt bons diners ha guanyat en Miralles construint ferro-carrils; pero aquesta vegada, y per lo que respecta á la salvació de l' animeta, 'm sembla que ha fet un mal negocí.

Ja s' ho trobará a l' altra vida lo que té arrimarse massa a n' els bisbes.

En el Centre de *Unió democrática nacional* estableit en el carrer de Arribau per secundar la política de 'n Romero Robledo, l' altra nit s' hi va donar un magnific concert.

Ara si que no dirà ningú que no interpreti l' pensament del pollastre antequerá. Perque qu' es al cap-de-vall, la política romerista?

[Música, res mes que musical]

El governador de Toledo, Sr. Burell, va descubrir verdaderas iniquitats cometidas per aquella Diputació provincial en materia de beneficencia; pero no li ha sigut possible correjirlas, per quant el ministre Ugaré va invitarlo a conferenciar, fentlo desistir dels seus intents.

Y ara l' Sr. Burell s' ha quedat com qui ve del hort.

Del hort de la política monárquica, que com en tots els horts hi creixen las cols, á copia de abocar-hi mercaderia.

En un poble de Galicia nomenat Laga, s' ha desubert una mina d' or.

Ja cal, donchs, que vigilin, que si l' ministre del ram se'n adona, se'n vā a Galicia acompañyat de 'n Sánchez Toca, que té un nas fenomenal.

Y dilihí:—Apa company, aplica la trompa aquí!—en Sánchez Toca pegarà tal ensunada, que lo qu' esd' or a Laga no'n queda ni una engruna.

Un dato característich.

Assegura un periódich inglés, que la reyna Victoria avants de morir á penas vā a parlar may ab el seu fill, el príncep de Gales; en cambi preguntava ab molta insistencia per son gos predilecte.

Això 'ns fá creure que si hagués estat á la seva mā, l' hauria nombret hereu de la corona, y fidel custodi del escut que dū [per] lema: «*Honi soit qui mal y pense.*»

S' escandalisa un diari de Madrid de que ab l' indult que s' prepara ab motiu del enllàs de la príncesa de Asturias, anirà al carrer la tercera part de la població penal d' Espanya.

De manera qu' en els presidis quedarán vacants la tercera part de las plassas.

¡Magnifica ocasió per provehirlas ab els polítichs de la restauració! Els quals si han disfruat fins ara l' torn pacifich del poder, hora fora ja de que comensemessen a disfrutar el torn pacifich del presidi.

El pare Boch ó Bocos, ó no sé com li diuhen, ha sigut conduit á Barcelona, acompañyat de una palera de la guardia-civil.

El tal pare Boch ó Bocos, es aquell ensotat de Madrid, a qui van trobarli una llarga llista de *feli-gresos* que tenia relació ab l' última algarada carunc-

da. Y l' han trasladat á Barcelona perque puga cantar tot lo que s'apiga respecte a n' aquell *piados* negocí. Molt celebrarérem que no's quedí res al pap... y ho dirà tot per mica que consideri, que portantse bé potsé algú dia l' farán bisbe.

D' altres n' hi ha, que havent manejad el trabuch quan eran cadells, han arribat a portar mitra.

Diuhen de Roma, que al comunicarse al Papa la noticia de la mort de la reyna Victoria, vā exclamar molt conmogut:

—Ara 'm toca á mi!

Es difícil d' explicarce que l' representant de Deu sobre la terra s' conmogui de una tal manera sempre que qualsevol fet li recordi que s' acosta l' hora de anar á gosar de l' eterna benaventurança.

Tenint la fe que li correspon segons sa elevada categoria religiosa, sembla qu' en lloc de sentir la sort dels que s' moren, hauria d' envejarla.

D' altra manera s' exposa á que moltes ovelles del mistic remat obrin els ulls y diguin:—Papas, papas, tots son *papas*.

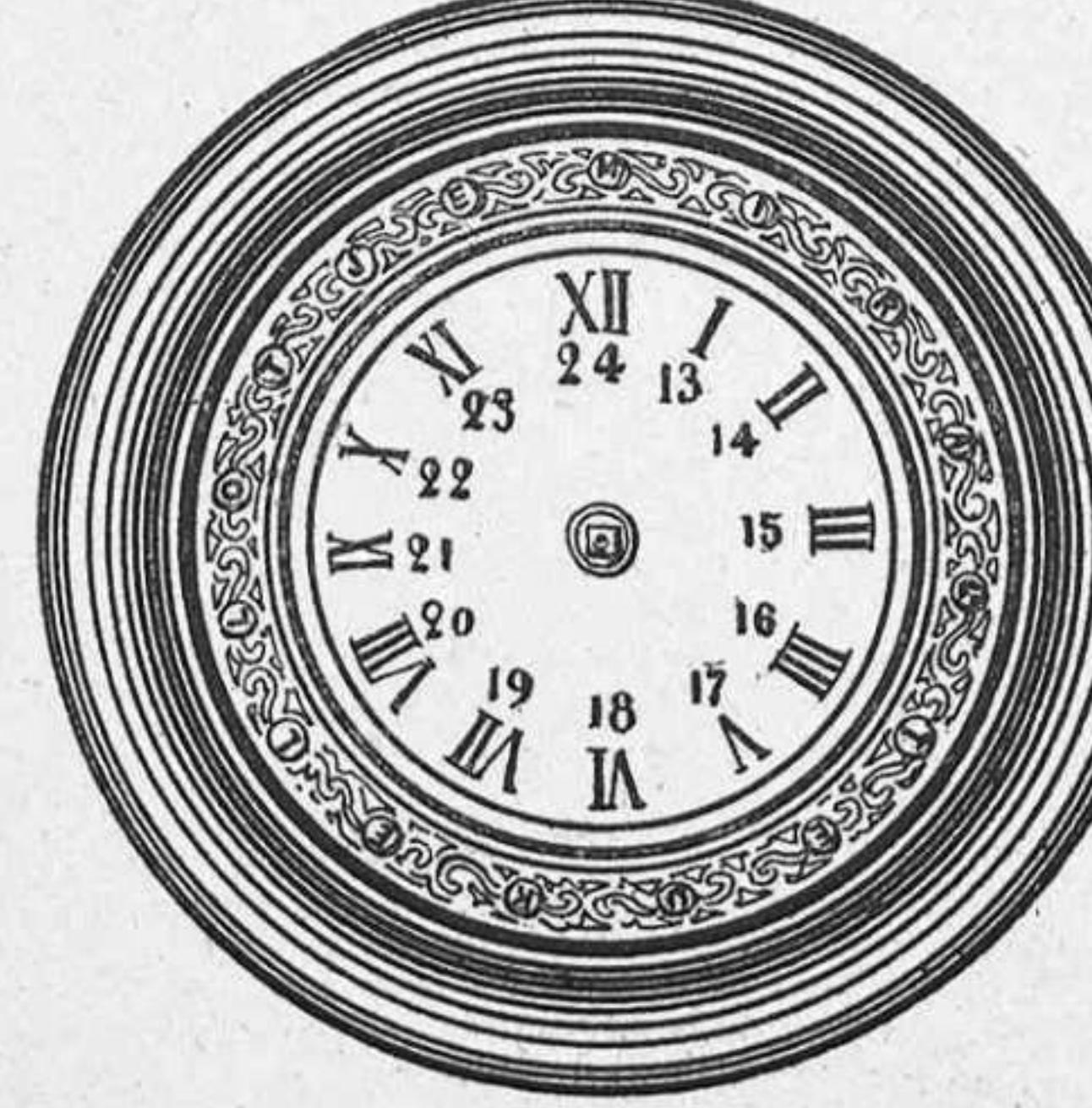
En un periódich del Vendrell, escrit en catalá, s' hi llegeix un article que comensa aixís:

«Segons las declaracions que ha fet á un periodista lo general que defensava Santiago de Cuba, avuy ministre de la *Gerra*, etc., etc.»

Gerra per Guerra.

Y vegin, no està del tot mal aquesta errada de impremta, que ministre de la *Gerra* es en Linares. De la *gerra* de mel que vā a distribuir entre 'ls seus amics, molts cops sense demanar permís al amo del auca, l' famós Azcárraga, que s' queda bufant mentres els altres llepan.

EL RELLOTJE DE 'N DATO

Quina hora es?

A l' INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1.ª XARADA.—*Tri-qui-no-sis.*

2.ª GEROGLÍFIC ILUSTRAT.—*Els carcas y 'ls capellans, sobre 'ls ulls, oh poble manso son germàns.*

Han endevinat totes ó part de las solucions del número passat els caballers: Baltasanet, Nitram Lleüg, José Herrero A.

XARADA

Gran molestia del cap n' es hu-tres.

Es un tipo molt curiós hu-dos.

Y, lector, si vols saber el total de la xarada una tot tens que ballar ab la total qu' es molt maca.

QUATRE XIFLATS D' ALGUAYRE

TRENCA-CLOSCAS

SANTOS GORIL CROS

Formar ab aquestes lletres el títul d' una comèdia catalana.

ROSIÑOL LLAUÑÉ

TERS DE SÍLABAS

Primera ratlla vertical y horisontal: Nom de home.—Segona: Nom de dona.—Tercera: id.

EDUARDO

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9	—Vila catalana,
5	9	7	8	6	8	6	2	—Poble catal.	
4	2	9	7	8	3	9	—Carrer de Barcelona.		
5	7	6	5	3	9	—Nació europea.			
1	3	6	7	9	—Poble catal.				
9	3	8	9	—Titol d' una.					
1	9	2	—Nom d' home.						
7	6	—Nota musical.							
9	—Vocal.								

UN BRUT NOVELL.

GEROGLÍFICH

K K K

T

L L

TER.

J. MARISTANY (L' ENAMORAT)

Caballers: Frederich Gómez, Un company de la goma, Pusté y Cunich, Francisquet Serra, Ll. Torné Ribó, Marianito, Pastelager dels planas, Don Tancredo y Mutilà: *Tothom està exposat á tenir una hora tonta.*

Caballers: Sebastianet, Jaumet Ll. y S., E. Zola y B., Ramonet Remey y Badía, y Manso n.º 1: *Aquest ruy y aquest no ruy, havén fet requisa y algo s' aprifirà.*

Caballer: Un N. moral pobre: Lo que 'ns envia es á l' Asia ja ho sabfam... y si no ho sabfam ho haufam fet veure.—A. Ribas Ll.: Anirà l' logogrifo. No li podém de lo que desitja; de tots modos no estranyí que no se li publiquin els passatemps, per alguna cosa se'n diuen passatemps.—Mossén Flochs: Tenim la xarxa aquí, mes no hi ha la solució: donchs, no li puch dir que sí ni que no.—F. Carreras P.: Casi tot s' aprofita.—J. B. Surribas: El seu article *L' Agonia de una reina semblanza rescalfat*. Fàssim un monòclech, que aquí hi ha més assumptos qu' en *La Venganza de Roldán*.—Magí Garlopa: Els seus versos polítics denotan encara una voluntat infructuosa. Crèguim: menys política y més suquets.—Sisquet de l' Asia: Es tan poca cosa que... mirarem de que capiga á qualsevol lloc.—Excm. Narcís del Toro: *Bueeeeno, vaaaja:... (Fàssim puesto, caballers).* Per la mà mort al ladre —per voler empunyá lo punyal—per això lo cría una mare—per hanar d' morí en un Catafal. (Home, no sigui Catafal!)—Silvestre Florestal: Resulta un anuncie y nosaltres no acostumem á publicarne. Al menos n' hi haugés un parell de llauñas d' aquestas galetes... Això 's fa aixís, home.—Fidel Delf: Es possible que se'n aprofiti alguna.—Sebas Tià Coca: *El sabi del Calaix* desitjós de complaire'l, no para de fer investigacions pedifarades.—Ruy de Gorcek: Poch ó molt se salvi de la pedregada.—E. del Fat: El pensament es tan vulgar y tan mal dit!—Oriola Ribas: Ho guardém per lo que pugui ser.—F. Jové Calvó: No sabén si l' que ha enviat es ó no es un epígrama. Llegint se'n ha entrampat una cama.—Casimir B. de Cutó: Va a prou bé, no senyó.—Salvador Bonavia: Va bé y s' insertarà. També 's queda com avans aquesta vegada?—V. A.: No hem sapigut distinguir si 'l trencaclouscs es l' article ó l' article es el trencaclouscs.—E. B. y V.: No senyor, Deu no pot tot. Si tot ho pogués no permetrà que s' escri